

Sygn. akt I C 1455/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2022 roku

Sąd Rejonowy w Grudziądzu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Marcin Kolasiński

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Magdalena Hausman

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2022 roku w Grudziądzu

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. M. i G. M.**

przeciwko (...) **na (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. oddala powództwo obojga powodów;

II. zasądza od powódki A. M. na rzecz pozwanego (...) na (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 278,50 zł (dwieście siedemdziesiąt osiem złotych i 50/100) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty;

III. zasądza od powoda G. M. na rzecz pozwanego (...) na (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 278,50 zł (dwieście siedemdziesiąt osiem złotych i 50/100) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 1455/21

UZASADNIENIE

A. M. i G. M. wnieśli przeciwko (...) Zakładowi (...) na (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. pozew o zapłatę kwot 1037,63 zł na rzecz powódki i 1044,08 zł na rzecz powoda, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że powodowie (małżonkowie) z dniem 1 marca 2020 roku przystąpili do grupowego ubezpieczenia u pozwanego. Okres ubezpieczenia trwał od 1 listopada 2019 roku do 31 grudnia 2020 roku. Jednym ze zdarzeń objętych ubezpieczeniem było urodzenia dziecka, z tytułu którego każdemu z powodów przysługiwało świadczenie w wysokości 1000 zł. W ogólnych warunkach umowy przewidziano, że w przypadku urodzenia dziecka ma zastosowanie wynosząca dziewięć miesięcy karencja, licząc od początku odpowiedzialności. Karencja ta miała jednak zastosowanie, jeżeli początek odpowiedzialności (...) przypadał później niż w czwartym miesiącu, licząc od dnia zawarcia umowy. 15 września 2020 roku powodom urodziło się dziecko. Pozwany odmówił jednak wypłaty świadczenia, powołując się na karencję w ubezpieczeniu. Zdaniem powodów karencja w ich przypadku była wyłączona, gdyż przypadała równo cztery miesiące od zawarcia umowy (1 listopada 2019 roku - 1 marca 2020 roku). Według powodów czteromiesięczny termin, w czasie którego nie obowiązywała karencja, powinien być liczony zgodnie z art. 112 k.c. Ponadto strona powodowa podniosła zarzut niezgodności z dobrymi obyczajami i naruszenia praw konsumenta przez postanowienie umowne, według którego zobowiązani byli do uiszczania składki w okresie karencji. Na kwoty dochodzone pozwem składały

się świadczenia w wysokości po 1000 zł oraz skapitalizowane odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od dat wydania przez pozwanego decyzji odmownych (9 marca 2021 roku w przypadku powódki i 26 stycznia 2021 roku w przypadku powoda).

W odpowiedzi na pozew pozwany (...). w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu. Pozwany przyznał okoliczności faktyczne podane w pozwie. Według pozwanego powodom nie należało się świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, gdyż przystąpili do ubezpieczenia z początkiem piątego miesiąca obowiązywania umowy. Nie miało więc wobec nich zastosowania uchylenie karencji w pierwszych czterech miesiącach obowiązywania umowy. Strona pozwana zaprzeczyła też, aby ogólne warunki ubezpieczenia były sprzeczne z dobrymi obyczajami. Głównym przedmiotem ochrony było bowiem życie powodów, a świadczenie za urodzenie dziecka jedynie opcją dodatkową (k. 38-40).

Sąd rozpoznał sprawę w postępowaniu uproszczonym (k. 1).

Sąd ustalił, co następuje:

Od 1 października 2019 roku G. M. zatrudniony był w (...) Spółka z o.o. w K.. Pracodawca zawarł z (...) umowę ubezpieczenia grupowego, do którego przystępować mogli pracownicy, na okres od 1 listopada 2019 roku do 31 grudnia 2020 roku.

Przedmiotem ubezpieczenia było życie ubezpieczonego (§ 3 o.w.u.). Jako ubezpieczenie dodatkowe przewidziano m.in. świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, które wynosiło 1000 zł (pkt 4 ppkt 6 wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia). Zgodnie z ogólnymi warunkami grupowego ubezpieczenia typ P (...) odpowiedzialność ubezpieczyciela w stosunku do ubezpieczonych rozpoczynała się pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, jeżeli przed rozpoczęciem tego miesiąca wpłynęły do ubezpieczyciela deklaracje przystąpienia do ubezpieczenia (§ 24 o.w.u.). W przypadku urodzenia dziecka w ubezpieczeniu miała zastosowanie karencja, która wynosiła dziewięć miesięcy od początku odpowiedzialności ubezpieczyciela (§ 14 pkt 1 o.w.u. dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek urodzenia dziecka). Odpowiedzialność (...) rozpoczynała się zgodnie z zasadami przyjętymi w ubezpieczeniu podstawowym (§ 13 o.w.u. dodatkowego). Karencja w stosunku do ubezpieczonego i jego małżonka miała mieć zastosowanie jedynie, jeżeli początek odpowiedzialności (...) przypadał później niż w czwartym miesiącu, licząc od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia (§ 27 ust. 2 i 3 o.w.u.).

25 lutego 2020 roku G. M. oraz jego żona A. M., jako osoba bliska podstawowego ubezpieczonego, przystąpili do ubezpieczenia grupowego, a początek odpowiedzialności ubezpieczeniowej rozpoczął się względem nich 1 marca 2020 roku. 15 września 2020 roku małżonkom M. urodziło się dziecko. Wystąpili do (...) o wypłatę świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka. Decyzjami z 26 stycznia 2021 roku względem G. M. i z 9 marca 2021 roku względem A. M. ubezpieczyciel odmówił wypłaty świadczeń, powołując się na obowiązywanie dziewięciomiesięcznej karencji na świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, liczonej od dnia przystąpienia do ubezpieczenia. Pomimo złożonego odwołania, decyzjami z 24 marca 2021 roku i 16 kwietnia 2021 roku (...) podtrzymało stanowisko o odmowie wypłaty świadczeń.

Dowody:

- deklaracje przystąpienia do grupowego ubezpieczenia z 25.02.2020 r. (k. 11-12),
- wniosek o dokonywanie potrąceń składki ubezpieczeniowej (k. 13),
- wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia z 30.10.2019 r. między (...) Spółka z o.o. a (...). (k. 14-18),
- ogólne warunki grupowego ubezpieczenia typ P (...) (k. 19-21),
- ogólne warunki dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek urodzenia dziecka (k. 22),

- decyzje (...) z 26.01.2021 r. i 9.03.2021 r. o odmowie wypłaty świadczeń z potwierdzeniami odbioru (k. 24-25, 29-31),
- odwołania od decyzji z 26.01.2021 r. i 9.03.2021 r. (k. 25v-26, 31v-32),
- decyzje z 24.03.2021 r. i 16.04.2021 r. podtrzymujące decyzje o odmowie wypłaty świadczeń (k. 27-28, 33),
- dokumenty w elektronicznych aktach szkody (płyta na k. 41).

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony powyżej stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony i był bezsporny.

Spór między stronami sprowadzał się do sposobu liczenia okresu czterech miesięcy liczonych od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, przez który to okres nie obowiązywała karencja z tytułu zdarzenia ubezpieczeniowego, jakim było urodzenie dziecka.

Zdaniem powodów termin czterech miesięcy powinien być liczony zgodnie z art. 112 k.c., według którego termin oznaczony w miesiącach kończy z upływem dnia, który datą odpowiada początkowemu dniowi terminu. Skoro więc powodowie przystąpili do ubezpieczenia 1 marca 2020 roku, to był to ostatni dzień czteromiesięcznego okresu, liczonego od 1 listopada 2019 roku, kiedy karencja jeszcze nie obowiązywała.

Natomiast zdaniem pozwanego każdy z czterech miesięcy okresu, kiedy karencja nie obowiązywała, rozpoczynał się z początkiem pierwszych czterech miesięcy, liczonych od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia. Powodowie mogli więc przystąpić do ubezpieczenia bez karencji od 1 listopada 2019 roku, 1 grudnia 2019 roku, 1 stycznia 2020 roku i 1 lutego 2020 roku. Powodowie przystąpili jednak do ubezpieczenia 1 marca 2020 roku, a więc z początkiem piątego miesiąca obowiązywania umowy.

Sąd uznał za zasadny ten drugi sposób liczenia czteromiesięcznego terminu nieobowiązywania karencji w ubezpieczeniu, a więc prezentowany przez stronę pozwaną. Według sądu tak należało interpretować zapisy § 27 ust. 2 i 3 ogólnych warunków ubezpieczenia. Zwrot „jeżeli początek odpowiedzialności (...) przypada później niż w czwartym miesiącu, licząc od dnia zawarcia umowy” należy rozumieć w ten sposób, że tylko do końca czwartego miesiąca trwania umowy (tj. do 29 lutego 2020 roku) ubezpieczony unikał karencji. Zwrot ten należy rozumieć podobnie, jak np. „w szóstym miesiącu roku”, „w ciągu sześciu miesięcy nowego roku”, czy „nie później niż w szóstym miesiącu nowego roku”, co oznacza datę końcową 30 czerwca, a nie 1 lipca. W przypadku powodów marzec 2021 roku był faktycznie początkiem piątego miesiąca obowiązywania umowy ubezpieczenia. Tylko przystąpienie do ubezpieczenia z pierwszym dniem pierwszych czterech miesięcy od zawarcia umowy chroniłoby powodów przed karencją w zapłacie świadczenia z tytułu urodzenia dziecka. Powodowie zostali więc objęci karencją trwającą do 30 listopada 2020 roku.

Sąd nie stwierdził również, żeby warunki ubezpieczenia u pozwanego były niezgodne z dobrymi obyczajami i naruszały prawa powodów jako konsumentów (art. 385¹ k.c.). Głównym przedmiotem ubezpieczenia grupowego było bowiem życie ubezpieczonego, a urodzenia dziecka jedynie ubezpieczeniem dodatkowym. Ubezpieczenie obejmowało szereg zdarzeń, a nie tylko świadczenie na wypadek urodzenia dziecka. Składka ubezpieczeniowa opłacana była również za te inne zdarzenia. Niezasadny był więc zarzut powodów, że w okresie karencji musieli płacić składkę, mimo że nie przysługiwało im świadczenie z tytułu ubezpieczenia. Nie doszło więc do naruszenia przepisu art. 813 § 1 k.c. Nadmienić można, że dziewięćmiesięczna karencja w przypadku urodzenia dziecka jest o tyle uzasadniona, że co do zasady nie ubezpiecza się zdarzeń, o których wiadomo, że nastąpią. Przykładowo ubezpieczyciele zastrzegają klauzulę wyłączającą ich odpowiedzialność z tytułu wystąpienia chorób, na które ubezpieczony już chorował w chwili przystąpienia do ubezpieczenia. W przypadku małżonków M., przystępując do grupowego ubezpieczenia, powódka była już w ciąży.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela przy ubezpieczeniu osobowym polega w szczególności na zapłacie umówionej sumy pieniężnej, renty lub innego świadczenia w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku w życiu osoby ubezpieczonej (art. 805 § 2 pkt 2 k.c.).

Wobec przyjęcia, że powodów objęła karencja w ubezpieczeniu, sąd w oddalił powództwo, o czym orzekł w punkcie I. sentencji wyroku.

O kosztach procesu w punktach II. i III. sentencji orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Pozwany wygrał niniejszą sprawę w całości, w związku z czym należał się mu zwrot od każdego z powodów poniesionych kosztów procesu, na które składały się wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym 270 zł (§ 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych /tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 265/) i podzielona po połowie opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł (270 zł + 8,50 zł).